

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA - język polski, klasa VII

- **Oceniane elementy**

1. Sprawdziany, testy:

- a) testy kompetencji, testy - diagnozy,
 - b) prace klasowe,
 - c) sprawdziany gramatyczne,
 - d) sprawdziany ortograficzne (w tym - dyktanda),
 - e) kartkówki obejmujące materiał z maksymalnie trzech ostatnich lekcji,
 - f) sprawdziany z treści lektur,
 - g) testy sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem.
2. Recytacja poezji i prozy.
3. Prace pisemne - krótkie i długie formy wypowiedzi.
4. Projekty edukacyjne - w zależności od planu pracy w danej klasie.
5. Wypowiedzi ustne.
6. Praca w grupie.
7. Aktywne uczestnictwo w zajęciach.

- **Sposób oceny**

Każda praca pisemna, test i kartkówka:

0 - 30% punktów - ocena: niedostateczny; 31 - 50 % punktów - ocena: dopuszczający; 51 - 74 % punktów - ocena: dostateczny; 75 - 89 % punktów - ocena: dobry; 90 - 100 % punktów - ocena: bardzo dobry, 100% punktów + ½ zadania dodatkowego - ocena: celujący.

Ocenę celującą może otrzymać uczennica / uczeń, która / który rozwiąże zadania o większym stopniu trudności (jeśli zostaną one umieszczone przez nauczyciela w arkuszu) lub w pracy pisemnej będzie wyróżniała się szczególnymi walorami.

- **Poprawa ocen**

Uczennica / uczeń ma możliwość jednokrotnego poprawienia oceny ze sprawdzianu, testu, pracy pisemnej, recytacji - w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, w przeciągu dwóch tygodni od jej otrzymania. Dotyczy to również nieobecności na sprawdzianie, teście oraz w dniu wyznaczonym na oddanie pracy pisemnej lub zaprezentowanie recytacji albo projektu.

- **Nieprzygotowania**

Uczennica / uczeń może (bez konsekwencji) dwukrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do zajęć, z wyjątkiem zapowiedzianych kartkówek, sprawdzianów, testów, prac klasowych. Każde kolejne skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.

- **Inne**

Wszystkie stosowane przez nauczyciela formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczennicy / ucznia są dla niej / niego obowiązkowe. W przypadku nieobecności ma obowiązek - w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie później niż w ciągu dwóch tygodni) - napisać zaległy sprawdzian, test, pracę klasową, zaprezentować utwór (recytacja) lub realizowany wraz z grupą projekt. Prace pisemne nauczyciel przechowuje w szkole i są one udostępniane do wglądu zainteresowanym rodzicom. Uczennica / uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy. W przypadku nieobecności ma obowiązek uzupełnić notatki oraz nadrobić zrealizowany materiał.

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń / uczennica:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń / uczennica potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń / uczennica potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń / uczennica potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń / uczennica: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje się ogólną znajomością treści lektur • przyporządkowuje tekst [lub jego fragment] do właściwego rodzaju literackiego i uzasadnia swój wybór • wskazuje cechy dramatu jako rodzaju literackiego • wyjaśnia znaczenie terminu <i>przypowieść, fraszka, pieśń, satyra, komedia, nowela, ballada, sonet, dramat romantyczny, powieść historyczna, wiersz biały, wiersz wolny, powieść kryminalna</i> • posługuje się terminami i pojęciami: <i>apostrofa, powtórzenie, pytanie retoryczne, personifikacja, metafora, onomatopeja, symbol, paradoks, ironia, archaizm, neologizm, wiersz sylabiczny, rym [gramatyczny]</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>renesans, humanizm, cnota, Skamander carpe diem, sentencja, motto, komizm charakterów, komizm sytuacyjny, komizm słowny, akt, scena, didaskalia, karykatura, bohaterowie pierwszoplanowi, bohaterowie drugoplanowi, bohaterowie epizodyczni, czarny charakter, komiks, hierarchia wartości, emigracja, emigrant, punkt kulminacyjny, mała ojczyzna, fantastyka, realizm, orient,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje się dostateczną znajomością treści lektur • charakteryzuje twórczość Antoine'a de Saint-Exupéry'ego, Jana Kochanowskiego, Ignacego Krasickiego, Adama Mickiewicza, Aleksandra Fredry, Henryka Sienkiewicza, Charlesa Dickensa • omawia cechy gatunkowe tragedii, fraszki, komedii, satyry, noweli • dokonuje podziału podanych fraszek na fraszki filozoficzne i fraszki obyczajowe • określa temat dzieła • wymienia najważniejsze cechy epoki romantyzmu • omawia świat przedstawiony utworu [w tym czas i miejsce akcji] • omawia kompozycję utworu • wskazuje cechy rodzajowe i gatunkowe utworu • ustala przynależność gatunkową wiersza • zapisuje wydarzenia w punktach • wypowiada się na temat narracji w utworze, określa jej typ • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego lub narratora, nazywa jego uczucia • wypowiada się na temat adresata lirycznego, określa funkcję zwrotów do niego • wskazuje wątek główny i wątki 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje się dobrą znajomością treści lektur • charakteryzuje twórczość Juliusza Słowackiego • wskazuje charakterystyczne cechy renesansu, oświecenia, romantyzmu, pozytywizmu • wskazuje i omawia cechy gatunkowe utworu (np. przypowieści, dramatu romantycznego, powieści historycznej) • omawia funkcję środków stylistycznych użytych w utworach [apostrofy, personifikacji, animizacji, nagromadzenia onomatopei, neologizmów, archaizmów, wyrazów potocznych, refrenu] • wyjaśnia symbolikę przywołując kontekst np. biblijny, interpretuje metafory, symbole • opisuje przeżycia, których doświadcza podmiot liryczny • omawia funkcję zdań rozkazujących w pieśni • omawia funkcję narracji pierwszoosobowej we fragmentach • interpretuje znaczenie aforyzmów, wiersza • interpretuje tytuł • określa nastrój utworu • przedstawia skojarzenia związane z obrazem • wskazuje elementy autobiograficzne w książce • wyjaśnia sens puenty, motta, morału • określa funkcję świata fantastycznego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje się bardzo dobrą znajomością treści lektur • wskazuje powiązania pomiędzy twórczością Jana Kochanowskiego, Ignacego Krasickiego, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Charlesa Dickensa a światopoglądem i problemami epoki • wyjaśnia, na czym polegała wyjątkowość Aleksandra Fredry, Henryka Sienkiewicza na tle epoki • omawia renesansowy charakter fraszek • omawia refleksję o człowieku zawartą we fraszce <i>O żywocie ludzkim</i> • wyjaśnia i interpretuje przesłanie wiersza • interpretuje zakończenie wiersza • wypowiada się na temat specyfiki <i>Małego Księcia</i> jako książki dla każdego • odnosi zachowania mieszkańców danych planet do świata dorosłych • omawia symbolikę podróży w odniesieniu do utworu oraz w sensie ogólnym • wypowiada się na temat znaczenia dzieciństwa w odniesieniu do utworu • wyjaśnia, na czym polega tragizm tytułowej bohaterki • wyjaśnia symboliczne znaczenie korony Popielów • opisuje scenę sądu i śmierci tytułowej bohaterki • wskazuje cechy impresjonizmu na obrazie • analizuje scenę oświadczyń Papkina 	<ul style="list-style-type: none"> • osiąga sukcesu w konkursach przedmiotowych lub działalności artystycznej • podejmuje próby twórczości literackiej • samodzielnie pogłębia znajomość zagadnień poruszanych na lekcji • wykorzystuje bogate konteksty badawcze • omawia genezę <i>Zemsty</i> • podaje przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury • wskazuje w dramacie elementy kultury sarmackiej • porównuje treść dramatu z ekranizacją Andrzeja Wajdy • tworzy charakterystykę porównawczą dwóch postaci literackich lub filmowych • przedstawia sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł • wypowiada się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy • omawia kontekst historyczny noweli • tworzy samodzielną wypowiedź pisemną pt. „Moja mała ojczyzna” • tworzy pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki • wybiera dwie adaptacje dramatu i dokonuje ich analizy porównawczej

<p><i>romantyzm, nastrój grozy, puenta, cytat, ironia, lud, dziady, guślarz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść utworu [<i>Mały Książę, Baladyna, fraszki i satyry, Zemsta, Reduta Ordon, Świtezianka, Stepy akermzańskie, Krzyżacy [fr.]</i>] • opisuje obrzęd dziadów • referuje fragment powieści, treść wiersza • wymienia najważniejsze elementy biografii Antoine'a de Saint-Exupéry'ego, Juliusza Słowackiego, etapy życia Jana Kochanowskiego, fakty z życia Ignacego Krasickiego, Aleksandra Fredry, etapy życia Adama Mickiewicza [wymienia m.in. podróże], Henryka Sienkiewicza, Charlesa Dickensa • umiejscawia renesans, oświecenie, romantyzm, pozytywizm w czasie • wyjaśnia znaczenie terminu <i>romantyzm, pozytywizm</i> • umiejscawia powstanie w czasie <i>Malego Księcia</i> • wskazuje wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wskazuje podmiot liryczny i adresata w utworze • wskazuje narratora, określa rodzaj narracji • relacjonuje treść danych fragmentów lub wiersza • omawia świat przedstawiony danego fragmentu utworu • określa czas i miejsce akcji • dokonuje podziału bohaterów na bohaterów realistycznych i 	<p>poboczne utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady różnych rodzajów komizmu • wskazuje w utworze cechy literatury fantastycznej • wskazuje cechy świadczące o tym, że podany fragment nie należy do literatury realistycznej • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne utworu • wskazuje punkt kulminacyjny • wskazuje sceny komiczne i tragiczne • omawia specyfikę teatru elżbietańskiego • wykorzystuje najważniejsze konteksty • przedstawia realia społeczne, wymienia problemy społeczne przedstawione w utworze • podaje nazwy środków stylistycznych użytych w wierszu • wskazuje przykłady animizacji, onomatopei, apostrofy, metafory, neologizmu i wyjaśnia ich funkcję • przedstawia współczesną formę wskazanych archaizmów • przedstawia układ rymów we fraszkach, podaje nazwy rodzajów rymów • wskazuje cechy wiersza wolnego • dokonuje podziału wiersza na części tematyczne • opisuje postacie przedstawione na obrazie • charakteryzuje każdego z bohaterów: tytułowego, główną bohaterkę, bohaterów występujących 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje różne sposoby sprawowania władzy przedstawione w utworze • określa funkcję ironii w dramacie • wskazuje cechy teatru antycznego obecne współcześnie • omawia relacje pomiędzy dramatem a teatrem • omawia specyfikę teatru współczesnego • przedstawia na podstawie wybranych źródeł cechy impresjonizmu • przedstawia stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • wskazuje kontekst biograficzny we fraszce <i>Na dom w Czarnolesie</i> • odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów • omawia problem poruszony w satyrze • omawia związek satyry ze światopoglądem epoki • wyjaśnia, na czym polega komizm charakterów, komizm sytuacyjny i komizm słowny w dramacie • interpretuje słowa bohatera: <i>Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać</i> • omawia sposób przedstawienia wydarzeń • porównuje sposób przedstawienia napastników i obrońców Reduty 54 • omawia sposób przedstawienia cara • przedstawia przemianę głównego bohatera • omawia sposób, w jaki bohater reaguje na pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i> • przedstawia zjawisko społeczne opisane przez autorkę 	<p>pod względem stosowności stylu do sytuacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje zakończenie dramatu i omawia jego przesłanie • interpretuje słowa bohaterki mówiące o tym, że największym jej przeciwnikiem jest ona sama • omawia przyczyny wzajemnego dystansu pomiędzy osobami pełno- i niepełnosprawnymi • analizuje funkcję „czarnego charakteru” w wybranym tekście kultury • formułuje przesłanie <i>Reduty Ordon</i> • wypowiada się na temat hierarchii ważności podmiotu lirycznego • analizuje sposób osiągnięcia nostalgicznego nastroju wiersza • omawia genezę <i>Latarnika</i> • wypowiada się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego • interpretuje symbolikę latarni morskiej • formułuje przesłanie utworu • omawia obraz Polski wyłaniający się z przywołanych w tekście wypowiedzi • wypowiada się na temat własnego pojmowania pojęcia „małej ojczyzny” • analizuje relacje pomiędzy głównym bohaterem a utraconą ojczyzną • interpretuje symbolikę podróży Froda • przedstawia własne refleksje na temat postrzegania domu z perspektywy podróży • wyjaśnia, na czym polegał przełomowy charakter <i>Ballad i romansów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy wiary ludowej funkcjonujące współcześnie • wyraża opinię na temat ekologii i ruchów ekologicznych • podejmuje dyskusję na temat winy tych, którzy nie reagują na zło
--	---	---	---	--

<p>bohaterów fantastycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje nazwy barw użytych przez malarza • referuje treść wiersza, powieści • przedstawia elementy kompozycji wypowiedzi argumentacyjnej • wskazuje cechy dobrze skomponowanego tekstu • wymienia cechy składające się na wewnętrzną spójność wypowiedzi • odróżnia argument od przykładu • w podanym tekście wskazuje tezę, argumenty i przykłady, wnioski • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • omawia specyfikę teatru starożytnego Grecji • wyjaśnia znaczenie terminu <i>przedstawienie realistyczne, powstanie narodowyzwolenicze</i> • próbuje redagować charakterystykę, opowiadanie, wypowiedź argumentacyjną i rozprawkę, opis sytuacji, przeżyć wewnętrznych, dzieła sztuki, wywiad • opisuje obraz, uwzględniając podział na plany • wskazuje elementy składające się na charakterystykę • relacjonuje treść komiksu, artykułu, wywiadu, reportażu • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plan pierwszy, plan drugi, tło, portret</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki, wywiad, charakterystyka, charakterystyka postaci, autocharakterystyka,</i> 	<p>w danym fragmencie utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje podziału bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych • omawia znane sobie przykłady „czarnych charakterów” z wybranych tekstów kultury • omawia różnice pomiędzy charakterystyką statyczną a charakterystyką dynamiczną • przytacza argumenty wysuwane przez bohaterki • formułuje plan wypowiedzi argumentacyjnej • wskazuje w podanym tekście argumenty i kontrargumenty • wskazuje w podanym tekście zdanie główne akapitu • tworzy wewnętrznie uporządkowane wypracowanie o umiarkowanym stopniu spójności • formułuje argumenty do podanej tezy • wypowiada się na temat obrzędu dziadów • wskazuje elementy obrzędów pogańskich i chrześcijańskich • omawia role danych uczestników obrzędu • przedstawia rodzaj kary właściwy poszczególnym duchom • określa funkcję głoski <i>i</i> w podanych wyrazach • zapisuje wymowę wyrazu i wskazuje różnice pomiędzy wymową a pisownią • wskazuje kierunek upodobnienia w podanych wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relację pomiędzy narratorem a światem przedstawionym • omawia język wiersza • omawia stosunek narratora do opowiadanych zdarzeń • wyjaśnia metaforyczne znaczenie związków frazeologicznych • omawia stosunek narratora do bohatera • omawia sposób przedstawienia duchów • nazywa emocje towarzyszące Scrooge’owi w czasie podróży w czasie i przestrzeni • wyjaśnia, na czym polega wewnętrzna przemiana bohatera • określa funkcję elementów fantastycznych w utworze • omawia funkcję czasu i sposobu przywołania danych duchów • wyjaśnia, na czym polegała wina danych duchów • dokonuje podziału tekstu na części i nadaje im tytuły, wyjaśnia znaczenie tytułu • wskazuje fragmenty nacechowane emocjonalnie • omawia sposób, w jaki został opisany świat przyrody • interpretuje fragment mówiący o naturze człowieka • tworzy wewnętrznie uporządkowane, na ogół spójne wypracowanie • określa własne stanowisko • podaje przykłady do argumentów • formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy • wskazuje w tekście argumenty nierzeczowe • wyciąga wnioski • redaguje opis sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat nauki moralnej wyrażonej w balladzie • określa nastrój wiersza i wyjaśnia, jakimi środkami jest on budowany • interpretuje puentę utworu • analizuje sposób tworzenia atmosfery grozy • wypowiada się na temat symbolicznego znaczenia świąt Bożego Narodzenia w naszym kręgu kulturowym • analizuje sposób przedstawienia Bożego Narodzenia w <i>Opowieści wigilijnej</i> • wypowiada się na temat hierarchii ważności Ebeneзера Scrooge’a • wypowiada się na temat sposobu postrzegania ludu przez romantyków • analizuje sposoby uzyskania odpowiedniego nastroju w dramacie • wypowiada się na temat aktualności prawd moralnych przedstawionych w utworze • interpretuje zakończenie dramatu • analizuje postawę Zygryda i Juranda wobec cierpienia • interpretuje przesłanie wiersza • podejmuje dyskusję na temat znaczenia różnorodności świata • interpretuje tytuł dzieła w odniesieniu do jego treści • omawia kontekst biblijny • interpretuje wymowę dzieła • interpretuje znaczenie barw, analizuje wpływ barw na wymowę obrazu • interpretuje znaczenie danych fragmentów • wyraża swoją opinię na temat obrazu • tworzy wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie
---	---	--	--

<p><i>charakterystyka porównawcza, rozprawka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teza, hipoteza, argumenty</i> referuje trzy możliwe schematy pisania rozprawki wyjaśnia znaczenie terminów: <i>głoska, spółgłoska, samogłoska, litera</i> dokonyuje podziału wyrazu na głoski wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski wyjaśnia znaczenie terminów: <i>upodobnienia fonetyczne, ubezdźwięcznienia, udźwięcznienia, upodobnienia wsteczne i postępowe, upodobnienia wewnątrzwyrazowe, upodobnienia międzywyrazowe, utrata dźwięczności w wygłosie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i> wyjaśnia znaczenie terminu <i>samogłoski nosowe</i> referuje zasady pisowni samogłosek <i>ą</i> i <i>ę</i> w zakończeniach wyrazów przedstawia zasady stosowania akcentu wyrazowego referuje zasady pisowni wyrazów, w których litera <i>i</i> oznacza spółgłoskę <i>j</i> referuje zasady pisowni zakończeń <i>-i, -ji</i> oraz <i>-ii</i> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czasownik osobowy, czasownik nieosobowy, czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane, aspekt</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje upodobnienia międzywyrazowe w podanym tekście wyjaśnia przyczynę problemu z zapisem samogłosek <i>ą</i> i <i>ę</i> poprawnie akcentuje przeczytane wyrazy na ogół poprawnie stosuje zasady pisowni <i>i, j, -ji, -ii</i> w podanych wyrazach określa formy gramatyczne czasownika uzupełnia zdania czasownikami w odpowiedniej formie przekształca zdania ze strony czynnej na bierną i odwrotnie odróżnia czasowniki przechodnie od nieprzechodnich tworzy imiesłowowy od podanych czasowników odmienia imiesłowowy przymiotnikowe stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami wskazuje pytanie, na które odpowiadają dane zdania podrzędne podaje nazwy rodzajów zdań złożonych wskazuje zdania złożone współrzędnie i określa ich typy przyporządkowuje zdania współrzędne stosownie do podanego wykresu wskazuje zdania podrzędne przydawkowe, dopełnieniowe i formułuje do nich pytania wskazuje zdania złożone współrzędnie, w których brakuje przecinków 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji tworzy plan charakterystyki wybranej postaci literackiej bądź filmowej wskazuje cechy reportażu interpretuje gesty bohaterów obrazu omawia rolę światła na obrazie zbiera informacje na temat wybranej postaci, wymyśla temat wywiadu i układa pytania omawia funkcję mowy ciała podczas wygłaszania prezentacji gromadzi materiały do prezentacji wskazuje wyrazy, w których wolno lub należy upraszczać grupy spółgłoskowe wskazuje wyrazy, w których nie wolno upraszczać grup spółgłoskowych wskazuje słowa, w których <i>ą</i> wymienia się na <i>ę</i> oraz <i>ę</i> na <i>ą</i> wskazuje rzeczowniki, w których akcent pada na 3. sylabę od końca poprawnie stosuje zasady pisowni <i>i</i> i <i>j</i>; zakończeń <i>-i, -ji</i> oraz <i>-ii</i> w podanych wyrazach redaguje zdania z nieosobowymi formami czasownika zakończonymi na <i>-no, -to</i> przekształca zdania, używając odpowiedniej formy czasownika wskazuje, w jakich okolicznościach używamy strony biernej odnajduje w tekście czasowniki w stronie biernej i wyjaśnia, w jakim celu zostały użyte przekształca zdania podrzędne w imiesłowowy przymiotnikowe i przysłówkowe z określeniami przekształca wskazane zdania na konstrukcje z imiesłowami przysłówkowymi 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje wypowiedź o wnikliwej, konsekwentnej i przekonującej argumentacji, popartą trafnymi przykładami ocenia dzieło sztuki według podanych kryteriów interpretuje wybrane przedstawienie teatralne, wymowę obrazu poprawnie interpretuje wymagany materiał właściwie argumentuje, uogólnia, podsumowuje i porównuje tworzy dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji redaguje pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne i posługując się bogatym słownictwem wnikliwie przedstawia przy opisie dzieła sztuki elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy sztuki, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość podjmuje dyskusję nad celowością ośmieszania postaw i zachowań w procesie dydaktycznym pisze charakterystykę zawierającą opis wyglądu zewnętrznego postaci i wnikliwy opis cech charakteru, konsekwentnie poparty trafnie dobranymi przykładami pisze rozprawkę w której: <ul style="list-style-type: none"> zawarta została właściwa teza bądź hipoteza argumentacja jest wnikliwa, przekonująca i konsekwentna przedstawiona została własna opinia dotycząca zadanego tematu, ujawniająca szczególną wrażliwość/wnikliwość piszącego opracowuje bibliografię dotyczącą
--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • wymienia, przez co odmienia się czasownik • odróżnia formy nieosobowe czasownika od form osobowych • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>strona czynna, strona bierna, wykonawca czynności, obiekt czynności, czasownik przechodni, czasownik nieprzechodni</i> • przedstawia zasadę tworzenia strony biernej czasownika • przedstawia klasyfikację imiesłowów • wskazuje imiesłowy w tekście • wymienia zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami • wskazuje zdania złożone, wymienia ich rodzaj • odróżnia zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie • wskazuje spójniki, przed którymi należy postawić przecinek w zdaniu złożonym współrzędnie • wymienia zasady stosowania przecinków w zdaniach złożonych • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wypowiedzenie wielokrotnie złożone, zdanie główne</i> • dokonuje podziału wypowiedzeń wielokrotnie złożonych na wypowiedzenia składowe • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mowa zależna, mowa niezależna</i> • wyjaśnia różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną • wyjaśnia znaczenie terminów: 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdanie główne w wypowiedzeniu złożonym • stosuje odpowiednią interpunkcję w zdaniach wielokrotnie złożonych • w podanym tekście wskazuje mowę zależną i mowę niezależną • zapisuje dowolny dialog w formie mowy zależnej • przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję • stosuje odpowiednie słownictwo przy wprowadzaniu cytatów • wplata cytat w wypowiedź, stosując odpowiednie zwroty wprowadzające i znaki interpunkcyjne • wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów pochodnych • tworzy przymiotniki od rzeczowników • przyporządkowuje wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej • wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny • wskazuje wyraz podstawowy • zapisuje wyrazy, stosując odpowiednie przedrostki • zapisuje wyrazy z odpowiednimi przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki • odnajduje skrótowce w tekście • wyjaśnia znaczenie skrótowców • wyjaśnia znaczenia podanych skrótów • objaśnia znaczenie wskazanych wyrazów złożonych • odróżnia zrosty od złożeń • zapisuje wyrazy, stosując zasady pisowni przymiotników złożonych z 	<ul style="list-style-type: none"> • zastępuje określenia oznaczające cechy z imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i> • przyporządkowuje wykresy do zdań • sporządza wykresy zdań złożonych współrzędnie • przyporządkowuje zdania podrzędne stosownie do podanego wykresu • formułuje zdania podrzędne i stawia przecinki w odpowiednich miejscach • sporządza wykres zdania wielokrotnie złożonego • przekształca grupy zdań pojedynczych w wypowiedzenia wielokrotnie złożone • redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej • wskazuje w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny • wskazuje formant w wyrazie pochodnym • tworzy czasowniki dokonane poprzez dodanie przedrostków • tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotników i przysłówków • podkreśla rdzeń i wskazuje oboczności w rodzinie wyrazów • w podanym tekście poprawia błędy wynikające z błędnego zapisu przedrostków z-, s- oraz przyrostków -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki • poprawnie stosuje skrótowce w zdaniu • poprawnie zapisuje skróty podanych wyrażen • tworzy poprawne przymiotniki złożone • w podanym tekście poprawia błędy wynikające z błędnego zapisu 	<p>podanego tematu</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie interpretuje wymagany materiał • bierze udział w debacie • wyjaśnia, w jaki sposób rozpoznaje się sofizmaty • wygłasza prezentację na forum klasy • koryguje błędną wymowę wyrazów • koryguje błędy w wymowie i wyjaśnia ich przyczynę • bezbłędnie stosuje zasady pisowni <i>ą</i> i <i>ę</i> w wypowiedzi pisemnej • stosuje w wypowiedzi wyrazy, w których akcent pada na 3. i 4. sylabę od końca • tworzy własny tekst, wykorzystując w nim wyrazy z zakończeniami <i>-i, -ji</i> oraz <i>-ii</i> • modyfikuje wypowiedź za pomocą zmiany aspektu • sporządza notatkę z zastosowaniem nieosobowych form czasownika • używa strony biernej w tekstach oficjalnych, np. w stylu urzędowym • wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłowów • redaguje tekst z użyciem wszystkich rodzajów imiesłowów • redaguje tekst z użyciem imiesłowów z przeczeniem <i>nie</i> • sporządza wykresy zdań złożonych • sporządza wykresy zdań złożonych i podaje nazwy typów zdań podrzędnych • przekształca tekst, stawiając przecinki w odpowiednich miejscach • dokonuje opisu składowego sporządzonego wykresu • koryguje zbyt długie wypowiedzenia wielokrotnie złożone • przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie
--	--	--	--

<p>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: kategoria słowotwórcza, czasowniki dokonane, stopień wyższy i najwyższy przymiotników oraz przysłówków • wymienia kategorie słowotwórcze • wyjaśnia znaczenie terminów: rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność • wskazuje cechy decydujące o pisowni przedrostków z-, s- • wyjaśnia znaczenie terminów: skrótowiec, skrót • wymienia rodzaje skrótowców • przedstawia zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach • wymienia zasady stosowania skróconego zapisu • wyjaśnia znaczenie terminów: wyraz złożony, złożenie, zrost • referuje zasady tworzenia wyrazów złożonych i wymienia ich typy • wymienia zasady pisowni przymiotników złożonych z łącznikiem i bez łącznika; • zna treść lektur omawianych w klasie VII. 	<p>łącznikiem i bez łącznika</p>	<p>przymiotników złożonych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy słowotwórczej podanych wyrazów • tworzy wyrazy należące do konkretnych kategorii słowotwórczych • sporządza wykresy rodziny wyrazów • tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przedrostkami s-, z- oraz przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki • zastępuje podane nazwy właściwymi skrótowcami • używa wyrazów złożonych w odpowiednim kontekście • tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przymiotnikami złożonymi 	
---	----------------------------------	--------------------------------	--	--